

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Meditandi A S. P. Ignatio Societatis Iesv Fundatore traditæ Explicatio

Le Gaudier, Antoine

Dilingæ, 1627

Cap. XXII. De distractionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50280)

crucifixi manus & bractia sua omnia
 proijcientis, sui que despicientiâ, &
 rerum omnium vitæq; præsentis cõ-
 temptu, vt fiat de se & in se, quod pro
 Dei voluntate ad maiorem eius glo-
 riam fuerit, breuissima, certissima, &
 maximè secura est via ad deuotionẽ,
 si præcipuè DEVM patienter expe-
 ctando, constanter ea quocumque
 tãdem modo obseruemus, quæ pro-
 posuimus, nec à solitis pijs nostris
 Exercitijs auocari nos patiamur. At-
 que hætenus de impedimentis ora-
 tionis ex parte voluntatis.

 CAPVT XXII.

De distractionibus.

Alterum genus impedimenti,
 quod ex parte intellectus ori-
 tur, sunt distractiones, illæ verò o-
 mnes proueniunt in oratione ex de-
 fectu conuenientis potētiarum, quæ
 huic

huic exercitio deseruiunt, ad obiectum siue materiam applicationis. Is autem defectus applicationis debet procedere ex potentia ipsa aut applicante, aut applicata. Applicans potentia est voluntas quæ pro imperio utitur alijs potentijs & se, illasque ad suum obiectum singulas applicat. Id autem eo efficacius agit, quo afficitur melius ad ipsum obiectum, eiusque considerationem. Quare quæ talem affectum voluntatis minuunt, ea solent illam valdè impedire, ne efficaciter alijs potentijs imperet, ut contra promouere quæcunque desiderium illud incendunt: sic enim explicat Chrysostomus illud Matthei, *hom. 24. in 7. Mat. Quærite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis: Siquidem, inquit, ille qui querit aliquid, cuncta profecto alia mente proyciens, unum intendit illud quod solum requirit, ac presentium rerum nihil omnino considerat: cum verò dicit, pulsate,*

K 6 *vehe-*

*vehementer accendi, & ardere prorsum
mente precipit.*

Porro tria sunt, quæ ut plurimum
desiderium istud restringunt. Primum
est peccatum tum actuale & præsens,
tum præteritum seu habituale. Nam
omne peccatum excludit cæleste lu-
men, & obstat Dei gratiæ, huic exer-
citiõ ad eõ necessariæ præcipuè si a-
ctuale sit, ut patet; etsi autẽ præteri-
tum sit, tamen fieri non potest quin
remordeat, ut ita voluntatem auer-
tat, eamque lentiozem reddat, & ti-
midiozem ut confidenter Deo serui-
at. Et verò experti sunt viri sancti,
se, minimi etiam peccati conscientia,
valde retardari solitos à perfecta cum
Deo communicatione, qui enim se à
Deo alienum intelligit, nescio quo
modo retrahi se sentit ab oratione, &
Dei offensi vultum, præsentiamque
reformidare, nisi prius quicquid in
animo residebat euomuerit, humi-
lique veniæ petitione Deo pro offen-
sis

Es etiam venialibus satisfecerit. Vnde & iustus in principio orationis accusator est sui.

Secundum est affectus aliquis minus ordinatus, etiam si fortè videatur à culpa immunis, qualis est amor sui, horror difficultatum, quæ in oratione solent occurrere, & quarundam passionum libertas nimia: nam hæc vel arguunt voluntatem alienis affectibus plus æquo indulgere, & proinde minus affici ad ea quæ Dei sunt, vel cùm intimè in ea resideant, semper parata sunt, vt cùm ad orandum applicare voluerit cæteras potentias, facto velut agmine irruant, & voluntatem aliò auertant. Vnde fit vt longè lentius potētias illas vrgeat. Quare qui sui nimium est amans, exempli causa, cùm orandum est, ab illo inordinato affectu, sæpe sollicitari potest, vt molestias illas deuitet, seseq; ad alia transferat iucundiora. Magna igitur omnino puritas mentis, &

[morti-

mortificatio ei necessaria est, qui ut par est orationi vult vacare.

Tertium est sollicitudo quævis anxiosa circa rem bonam, ut studia, si illa sint nimia, mordet enim hæc cura, & vellicat continuò voluntatem, adeò ut inquieta valde reddatur, & potentias cæteras à materia meditationis retrahat, ut eas ad id de quo sollicita est applicet. Hæc vero sollicitudo ut plurimum ex inordinato affectu provenit, etsi videatur aliquando ex ordinato oriri, & officij ratione exigere; sæpe enim propria voluntas sub officij ratione tegitur, & inordinati affectus diuinæ voluntatis & gloriæ prætextus induunt. Quare magnam animi libertatem, cordisque spoliationem oratio requirit, ut exutus scilicet ab omni terreno affectu animus, libere ad diuinarum rerum cōtemplationem aduolet. Has distractionum causas bene describit Gregorius, *lib. 28, moral. cap. 9. Deus*, inquit,

quit, menti nostra terrenis voluptatibus
assueta, curarum suarum phantasma
iusto iudicio obicit, quibus eam in ipsa
orationis sue intentione confundit, &
quam desiderijs infimis deditam non ig-
norat, recte caecatam ab intuenda lucis
sue perspicuitate reuerberat, ut cum in
Deum intenditur, ipso cogitationum
suarum nubilo ab eo reflectatur, & quæ
terrena hæc assidue cogitat, quia vult,
hæc etiam toleret in oratione cum non
vult. Atque ex his apparet volunta-
tem reddi languidiorem ad appli-
candas ad meditationem potentias,
cum patitur defectum deuotionis.

Non satis est autem vt voluntas
ab omnibus hisce impedimentis pos-
sit se totam transferre in Deum, &
cæteras potentias applicare, licet id
sit potissimum, sed in ipsis potentijs
nulla debet esse resistentia. Fit enim
sæpe vt voluntas optimè sit disposita
& tota vi imperet cæteris facultati-
bus, illæ tamen ob difficultates mul-
tas

tas non obsequatur: & quia aduersa hæc reliquarum potentiarum affectio & repugnantia, distractionum præcipua, & magis communis causa est, libet hic præcipuas annotare difficultates; quæ facultates alias ad orationem concurrentes, tardiores ad voluntatis imperium exequendum efficiunt. Præcipua potentia quæ ad meditandum applicatur, est intellectus, qui quidem duplicem difficultatem pati potest.

Prima est vniuersalis, oriturque ex ipsa natura supernaturalium fidei mysteriorum, quæ solent esse materia meditationis; fertur certè naturâ sua intellectus in verum, & quo plus inest solidæ veritatis in aliquo obiecto, eo facilius applicari ad illud & circa illud occupari potest; omnes enim naturaliter scire desideramus. Verum licet ea fidei mysteria verissima & super omnem humanam certitudinem certissima, sint aptissimū
intelle-

intellectus humani pabulum, tamen
 quia sunt supernaturalia, nec sensu
 villo aut scientia, euidenticque aliqua
 cognitione percipi in se possunt, sed
 in alio attestante & extrinseca reue-
 lantis autoritate & veluti in abstra-
 cto, atq; adeo necessario sint obscu-
 ra; hinc fit vt non ita, initio præci-
 puè, intellectu sensibus maximè ad-
 dictum, ad se inuitent vel detineant.
 Quare potest facilè ab illis dimoueri,
 & transire ad euidentem, claràmque
 aliarum rerum considerationem, ni-
 si voluntatis imperium & pius erga
 Deum affectus, validè continuò eum
 vrgeat, qui ad determinandum illum
 applicandumque requiritur, efficit-
 que vt postea dum eundem studiosè
 applicat, & in fidei actibus exercet,
 animus facilitatem nescio quam, &
 voluptatem incredibilem in assensi-
 bus fidei percipiat, & certè experien-
 tia constat; quod sicut fidei assensus
 ex pio illo affectu voluntatis elici-
 tus,

tus, longè excedit & certitudine, & firmitate omnē aliam intellectus cognitionē, sic etiam meditationis discursus ex firmo fidei principio elicitus. accedente illo pietatis affectu, intellectum efficacius occupat, solidiusque delectat, quam quæuis alia humana demonstratio quatumuis euidētissima, adeò vt licet initio, ex parte difficilior videatur meditatio, qua intellectus vires transcendit obiecti altitudo, tamen cū quis assuevit intellectum captiuare in obedientiam fidei, non tantum tollatur ea difficultas, sed facilitas omnino magna nascatur, & abundè ipsam euidētiam, compenset certitudo veritatis. Quare non rarò viros sanctos legimus incredibili & facilitate & voluptate dies, noctesq; in oratione transegisse; Quod non putandum ex eo solū contigisse, quod eorum voluntas piè esset erga Deum affecta, sed ex eo etiam quod eorum intelle-
ctus

ctus à pio illo affectu excitatus, & vtiliter & plenè & iucundè se in meditatione occuparet.

Secunda difficultas, particularis est, quando nempe aliquis non satis intelligit quid meditari debeat, cui incommodo, diligens occurrit rei meditandæ præparatio, quæ ad hoc etiam se extendit, vt literalem materiæ sensum benè & perfectè capiamus, alioquin voluntas etiam optimè affecta non poterit efficaciter intellectum ad meditandum applicare, & hinc oriuntur multæ incipientium distractiones: vnū vero in hac applicatione cauendum est, ne intellectus in pura speculatione consistat, quod facile vsu venire solet, tum ob naturale sciendi desiderium, tum ob eas opportunitates quas doctrina speculatiua, ad gloriam & nominis celebritatem adferre solet, & verò etiã ea præsidia, quæ ad alios in salute animæ iuuãdos, ex opinione hominum suppe-

suppeditat. Nam cum fructus orationis Mentalis, id est p̄ illi voluntatis affectus, spirituales sint, & parum noti præsertim inexpertis, hi sæpe circa initia iudicant penè inutile sibi esse, tam accuratè & laboriosè vacare meditationi, cuius fructus omnino interni sunt, & occulti hominibus, & illis exigui videntur, vnde cum meditationi vacandum est, ægrè sese ad affectus & praxim applicant.

Atq; apparet ex his, quæ sit ratio, cur in studijs, maximè grauioribus, attentiores esse soleamus quàm in oratione. Nam vt nihil dicam de orationis arduo negotio, quæ Dei quoddam opus est, ab eius influxu singulari pendens, nihil de dæmonis importunitate qui eam semper turbare conatur, certe vel naturaliter intellectus refugit quodammodo obiecta tam obscura sibi, tanquam à se remota, voluntas verò fructus quorum nondum suauitatem planè degustauit,

uit, non profequitur pleno affectu; in
 studijs verò pascitur intellectus, ali-
 quâ saltem euidētia veritatum, quas
 suscepit apprehendere, & voluntas
 boni sensibilis, opum, gloriæ & no-
 minis celebritatis, quod ex usu talis
 scientiæ emanare existimat, de sude-
 rio capta, ipsum intellectum fortiter
 & constanter eiusmodi speculatiuis
 obiectis tenet alligatum.

Auget hanc vtramque difficulta-
 tem, priorem præcipuè, naturalis de-
 pendentia intellectus ab imagina-
 tione, quæ est secunda potentia, à
 voluntate ad obiectum meditationis
 applicanda. Hæc enim cum res spi-
 rituales non attingat, & ab affectu
 inferiori moueatur, nec voluntati
 ad nutum pareat, valdè difficulter &
 applicari & retineri potest, vt intelli-
 gēdi facultati prout debet interuiat.
 Quare inuentum est ideo vtrumque
 præludium, imò & ideo præcipuè
 præparatio pridie necessaria est, ijs
 præfer-

præsertim, qui studijs aut alijs rebus, quæ magnam imaginationis applicationem requirunt, vacant, vt a uelli inde suauiter maturè illa queat, & applicari rei meditandæ, alioquin importunè regerit ea quibus imbuta est, quæq; ei conformia magis sunt, quam spiritualia, quod si inter meditandum vis illa nostræ imaginationis, & naturalis in objecta sibi familiaria euagatio, aliquid molestiæ adferat, nullis alijs remedijs magis cõpesci solet, quàm illis ipsis, quibus ipsa præparatio constat, loci nimirum & personarum, totiùsque rei gesta representatione, Dei præsentis, & in nos intendentis oculos, consideratione, veniæ pro admissa culpâ, & nouæ gratiæ petitione.

Quibus porro natura leuior est & instabilior, ij, si uiri orationis euadere uelint, laborare magis debent. Nã eos non nisi totius uitæ ordinata & constanti compositione, continua
sensus

fensus mortificatione, omnis vani-
 tatis, fermocinationum inanium, o-
 tiosorum verborum, scurrilitatis &
 leuitatis fuga, iuuari posse, constat.
 Deseruit & meditationi corpus, cuius-
 que dispositio ad hoc opus, si sit con-
 ueniens, iuuat aduersus distractio-
 nes. Talis autem in vniuersum esse
 debet, quæ externo ipso habitu &
 compositione, siue totius corporis,
 siue oculorum, siue manuum aut ca-
 pitis, internam ipsam animi atten-
 tionem & deuotionem, reuerenti-
 amque excitet & promoueat, prout
 quisque expertus est.

Porro naturalis corporis & capi-
 tis dispositio, valetudinis firmitas aut
 infirmitas, quam variam experimur,
 multum etiam variare solet medita-
 tionis vsum. Nam quandoque adeo
 bene dispositi, firmoque capite su-
 mus, vt nihil in meditando difficul-
 tatis experiamur, nonnunquam ita
 debiles vt non possimus ad res nobis
 propo-

profitas attendere, aliquando etiam sine vlllo doloris aut debilitatis sensu, vel occasione vlla extrinseca, vagatur leuiter & errat animus, vt non nisi valde difficulter cohiberi queat. Has igitur varias dispositiones notare in se quisque debet, & cum medietatur, subinde reflectere animum, & cogitare quæ sit ea dispositio, quam tunc experitur; hoc autem ei proderit, tum ne animum facile abijciat, tum vt media facilius inueniat, quibus sese in hac vel illa dispositione iuuare possit, nec enim generales hac de re præceptiones dari possunt, hac vna exceptâ, vt in tali dispositione caueatur accuratè, ne nimio conatu vis inferatur capiti, nec enim sine graui periculo id fieri potest, nec Deus illi conatum requirit, sed potius suavissimus eius spiritus, leuem, instabilemque nostram naturam demulcere solet, vt quiescat & sese Deo gubernandam permittat, tuncque hu-
mili.

militate potius, matre tranquillitatis opus est & sui demissione, coram Dei maiestate, vt hunc saltem fructū feramus ex oratione, & intelligamus quam parū, imò quā nihil sine diuino auxilio possimus.

Verū vndecumque proueniant distractiones, cauendum est diligenter ne sint volūtariæ, quod præcipue pendet ex ipsa mentis applicatione initio orationis factâ. Nam inuoluntariæ sunt, quando inchoata est meditatio, cum voluntate & intentione, non admittendi vllam toto tempore, modò ea intentio perseueret, nec per vllum actum contrarium reuocetur; censetur autem reuocari, quando quis videns animum aliò distractum, pergit in eâ alienâ cogitatione; tunc enim mutat prius propositum & intentionem. Hæc porro intentio quæ initio adesse debet impediendi distractiones, censetur tunc vera, quando media debita ad hoc

L ad-

adhibet, inter quæ, præcipuum est præparatio diligens ad orationem, & auersio omnium obiectorum quæ solent mentis euagationi proximas occasiones subministrare. Si enim vel pleno alijs cogitationibus animo, vel fracto speculationibus capite, accedas ad orationem, sine alia præparatione & quiete, ortæ inde distractiones, erunt voluntariæ, licet videaris eas te nolle habere. Nam causam illis voluntariè, & quasi materiam subiecisti, secus est quando occasiones sunt remotæ, vt quando post studium fesso capite, & exhaustis viribus bene te & diligenter paras, tunc enim non sunt voluntariæ distractiones, nisi eas iterum admittas, cunctante voluntatis proposito, quod facile fit; licet multum impediunt & suauitatem & fructum orationis mentalis, vt ex se patet. Vnde conficitur, hoc vnum esse aduersus distractiones, efficax remedium, si bene

benè pares tum materiam, tum mentem tuam, excitando in te ardens desiderium excellenter colendi Deum, & tota te mente ad eum conuertendo, si præsertim hoc desiderium, & firmam voluntatis intentionem renoues, quoties alienæ cogitationes mentem subeunt, vndecumque tandem illæ proueniant. Nam affectus ille erga Deum, si constans sit, & sensuum omnium, & imaginationis, & sollicitudinum externarum inquietos motus sedabit, & omnes hominis vires in id vnum quod agit, colliget; annuet sensibus vt claudantur, obsecundabunt; imperabit imaginationi & intellectui de materia proposita tantum vt cogitent, obtemperabunt. Denique inueniet ille idem, ipso vsu & experientia rationes varias, quibus utiliter & animi euagationem, & sensuum impetum, & obiectorum sese familiarius insinuantium licentiam frænare possit.

Ex his patet pro varia meditantium dispositione, & potentiarum applicatione ad hoc opus, variam esse in meditatione attentionem singulorum. Nam primò quorundam meditatio ita est languida, vt quando voluntas nullo sensibili gustu afficitur, remittat omnem conatum, sensibus & imaginationi habenas laxet, potestatemque euagandi faciat unde naturales affectus nondum satis edomiti irruunt, quibus vel toto tempore, vel maiori ex parte miserè occupantur, & talis esse solet imperfectorum meditatio, præcipuè quando destituuntur sensibili deuotione: tunc enim dominante appetitu inferiori, necesse est eius affectus, in rationem, voluntatemque & principatum obtinere, & iniquum imperium exercere.

Alij etiam idem experiuntur, quia vel dum se pararunt, negligentia vel circa res spirituales, & diuini obsequij

quij studium, tædio, vel in pugnâ cõ-
tra difficultates quæ meditando oc-
currunt, animi abiectiõne, vinci se ac
frangi permiserunt, vnde postea cõ-
tingit, vt debilitato, per passionum
victoriam, animi robore, molles ab-
eant in pristinas cordis sui vias, obliti
propositorum quæ prius constitue-
rant, cùm consolatione diuinâ foue-
rentur: prouenit hæc tanta remis-
sio sæpissimè ex inani persuasiõne,
qua se illi sine fructu & otiosè medi-
tari arbitrantur, quando nullo affi-
ciuntur sensibili affectu deuotionis,
cùm tamè maximus orationis Men-
talis fructus in eo sit positus, cùm vel
instituta piæ voluntatis proposita,
renitente etiam appetitu inferiore,
inviolabiliter custodimus, vel sola
iudicia practica, aut simplicem fidei
actum exercemus, vel affectum ali-
quem Deum colendi, corporis etiam
soliùs præsentia & deuotâ composi-
tione, arido licet animo, protesta-

mur. Secundò in nonnullis, tanta est imaginationis inconstantia, & nondum assuetæ rebus diuinis mentis instabilitas, vt licet voluntas nihil remittat de proposito & affectu Deû colendi per orationem, abripiantur tamen frequenter, & varijs euagationibus turbentur: non tamen sine aliqua culpa, nam solent esse in illis reprimendis negligentes & remissi, non quod animum abijciant, & vt priores se vi distractionum agi permittant, sed quia cum sepe impugnetur, difficile est, eam continuo animi contentionem sustinere: hæc autem difficultas, tollitur ipso vsu & animi magnitudine, propositoq; generoso attendēdi, & vires omnes ac conatus animi in meditationem conferendi.

Tertiò quidam patiuntur difficultatem, non ab imaginatione, sed ab ipso intellectu, minùs ad praxim accommodato & ad pios affectus fœcūdo. Vnde fit vt licet plurimùm discurrāt

in

in materia sibi propositâ, nec extra rem vagentur, tamen nō ita facile ad vsum, praximque descēdant, nec sibi applicēt quæ meditati sunt, vnde nihil ab intellectu ad voluntatē transit, nisi fortē aliquando delectatio quædam varia, ob pulchros discursus & conceptus spirituales excogitados, ex qua plurimâ nascitur periculosa sui æstimatio & occulta superbia. His verò, sunt variæ illusiones plurimū timendæ, solet enim demon, vt volūtas eorum arida semper maneat, iniecto prætextu charitatis, discursum ad alios iuuādos callidē detorquere.

Quartò denique quidam non patiuntur ordinariē difficultates, sed siue absit sensibilis deuotio, siue adsit, vbi tempus aduenit totos se transferunt ad meditationem, & ita se ad id quod agunt, applicant, vt raras habeant distractiones, easque planē inuoluntarias & breuissimas, quas vbi aduertunt ingenti dolore afficiuntur:

nam valdè eas horrent, & toto animo vitare desiderant, & si quæ adueniant statim eas deprehēduut, & deinde se faciliùs reducunt in Deum; sed id euenire non potest, nisi vel ex longo usu & exercitio meditandi, vel ex serio feruentique affectu Deo placendi, quo fit vt breui etiam tempore plurimi eam facilitatem acquirat, suani illo efficacique Deo placendi desiderio obiectas difficultatum molles perrumpente.

CAPVT XXIII.

De illusionibus quæ circa preparationem meditationis eueniunt.

TANTIS meditationis fructibus tertium impedimentum afferūt illusiones variæ. Harum principium duplex est. Extrinsicum vnum dæmon, aliud intrinsicum natura nostra, quod vtrumque mille nos modis